

**Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки
Кафедра обліку і фінансів**

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету інформаційних
технологій та економіки
_____/Тетяна ШТЕРМА/
«__» _____ 2024 р.

**СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
«Статистика»**

Освітньо-професійна програма:	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Галузь знань:	<u>07«Управління та адміністрування»</u> <u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Інформаційних технологій та економіки</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	<u>Звірід Наталія Василівна, кандидат економічних наук</u>
Профайл викладача	<u>https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/ite-faculty/department-of-accounting-and-finance</u>
E-mail	<u>zvivid06@ukr.net</u>
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна «Статистика» формує у фахівців економічної підготовки комплексу професійних знань щодо організації статистичних досліджень, а також навичок збору, оброблення, систематизації та аналізу отриманих аналітичних даних. Оволодіння методами статистичного вимірювання і аналізу складних суспільно-економічних явищ і процесів є невід'ємним елементом підготовки висококваліфікованих спеціалістів у різних галузях національного господарства України.

Дисципліна «Статистика» є складовою навчального плану, вона є нормативною і базовою для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 3 кредити. Форма підсумкового контролю – іспит.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни.

Мета курсу: засвоєння студентами теоретичних основ системи сучасних статистичних дисциплін для організації практичної діяльності в організаціях та установах; набуття студентами практичних навичок у використанні статистичних методів, моделей і статистичних показників в аналізі економічних, соціальних, політичних, науково-технічних та екологічних процесів, що впливають на ефективність економічної діяльності (включаючи економіко-статистичний аналіз економічної та соціальної кон'юнктури); засвоєння студентами найважливіших ідей та досягнень вітчизняних та закордонних дослідників і практиків з проблематики дисципліни «Статистика».

Завдання, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни:

- визначення теоретичних засад статистичного дослідження соціально-економічних явищ і процесів;
- характеристика інформаційного забезпечення статистичного аналізу на макро- та мікрорівнях;
- побудова системи статистичних показників, обґрунтування методів збору статистичної інформації згідно з міжнародними стандартами та рекомендаціями міжнародних організацій;
- застосування сучасних статистичних методів обробки, узагальнення та аналізу статистичної інформації;
- творчо використовувати інформацію та результати аналізу, робити на її основі узагальнення та висновки, обґрунтовувати управлінські рішення.

Предмет навчальної дисципліни є кількісна сторона масових суспільних явищ і процесів в нерозривному зв'язку з їх якісною стороною в конкретних умовах місця і часу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- предмет і методологічна база статистики;
- статистичне спостереження;
- зведення і групування статистичних даних;
- абсолютні та відносні величини;
- середні величини та показники варіації;
- ряди динаміки;
- індекси;
- статистика продукції;
- статистика чисельності та продуктивності персоналу;
- статистика ефективності виробництва.

вміти:

- обґрунтовувати методологічну базу статистики;
- висвітлити використання методу статистичного спостереження;
- розрахувати абсолютні та відносні величини, індекси;
- провести розрахунок чисельності населення.

3. Пререквізити:

Вивчення дисципліни «Статистика» ґрунтується на знаннях із попередньо вивчених математичних дисциплін та взаємопов'язане з дисципліною «Бухгалтерський облік».

4. Компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

5. Зміст навчальної дисципліни

6. Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет і методологічна база статистики

Тема 2. Статистичне спостереження

Тема 3. Зведення і групування статистичних даних

Тема 4. Абсолютні та відносні величини

Тема 5. Середні величини та показники варіації

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Ряди динаміки

Тема 6. Індекси

Тема 7. Статистика продукції

Тема 8. Статистика чисельності та продуктивності персоналу

Тема 9. Статистика ефективності виробництва

6. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.

Способи організації пізнавальної діяльності студентів, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп методів навчання:

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів

навчальної діяльності здобувачів освіти.

Методи оцінювання:

- усне опитування - (0-3 бали);
- письмове опитування - (0-3 бали);
- тестування; (0-5 бали);
- презентація результатів виконаних завдань, доповіді; (0-5 балів);
- аналітичні звіти; (0-5 балів);
- розв'язування практичних ситуацій; (0-3 бали);
- отриманий сертифікат з неформального, інформального навчання - (5-15 балів);
- публікація тез чи статті (5-10 балів);
- модульна контрольна робота (0-20 балів)
- підсумковий контроль – іспит – 30 балів.

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма

видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати неформального та інформального навчання, наукової роботи).

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання студентів. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль у формі іспиту.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та фахової передвищої освіти	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Іспит:

Поточний контроль		Іспит	Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II		
35	35	30	100

Політика академічної доброчесності

Студент зобов'язаний ознайомитися з Положенням про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися. Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. В освітньому процесі студент має виявляти дисциплінованість, ввічливість, доброзичливість, чесність і відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

7. Література

Основна

1. Горкавий В. К. Статистика : Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. / В. К. Горкавий. Київ: Алерта, 2020. 644 с.
2. Городянська Л. В., Сизов А. І. Статистика для економістів: навч. посібник. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ, 2019. 350 с.
3. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. 300 с. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/handle/123456789/10351>.
4. Економічна статистика: навч. посіб. / за заг. ред. Р. М. Моторіна Р. М. Київ : КНЕУ, 2021.178 с.
5. Карпенко Л. М. Статистика: навч. посібник. Одеса : ОРИДУ НАДУ, 2019. 184 с.
6. Козирева О.В., Федорова. В.О. Статистика: навч. посібник Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2021. 187 с.
7. Краєвський В. М., Остапенко Я.О., Параниця Н. В. Статистика:навч. посібник. Серія «На допомогу студенту УДФСУ», т. 45. Ірпінь:Університет ДФС України,2019.218 с.
8. Лавренова Д.Л. Основи наукових досліджень. Практикум (для студентів всіх форм навчання). Навчальний посібник. Київ КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 38 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/a4a0f050-6a7f-477d-88b9-ca556f0e2a25/content>
9. Мазуренко В.П. Статистика: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Київ: Київський університет. 2021. 315с.
10. Найко Д. А. Шевчук О. Ф. Теорія ймовірностей та математична статистика: навч. посібник. Вінниця: ВНАУ, 2020. 382 с.
11. Паянок Т. М., Задорожня Т.М. Статистичний аналіз даних : навч. посібник: Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2020. 312 с. URL: <https://dpu.edu.ua/?view=article&id=2066&catid=2>
12. Педченко Г. П. Статистика: навч. посібник. Мелітополь : Колор Принт, 2018. 266 с.
13. Статистика : підручник / В. О. Костюк, І. В. Мількін, О. І. Славута ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 204 с.
14. Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 328 с.
15. Статистика: основи теорії та практикум: Навчальний посібник / Григорків В.С., Вінничук О.Ю., Григорків М.В., Маханець Л.Л. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2022. 304 с.
16. Статистика: підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. – Київ :Київ. нац. торг. екон. ун –т, 2020. – 328с.
17. Томчук-Пономаренко, Н., Звірід, Н. В., & Хитрова, О. А. (2024). Аналіз економічних наслідків автоматизації на ринку праці в країнах із перехідною економікою. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (13). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14505003>

Допоміжні джерела інформації

18. Державна служба статистики України. – Доступно з: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 16.Міністерство економіки України: офіц. веб-сайт. – Доступно з: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
19. Офіційний портал Верховної Ради України. – Доступно з: <http://www.rada.gov.ua>
20. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – Доступно з: <https://niss.gov.ua>
21. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Доступно з: <http://www.nbuv.gov.ua>